

KURIMON AURINKOPUISTOHANKE, LUONNON PERUSTILASELVITYS TYÖPÖYTÄSELVITYKSENÄ

Suomussalmen kunta

macon

Sisällys

1	Tausta ja tavoite _____	3
2	Menetelmät _____	7
3	Kasvillisuus ja luontotyytit _____	8
4	Suojellut ja arvokkaat alueet _____	14
5	Linnusto _____	19
6	Eläimistö _____	22
7	Vesistöt _____	23
8	Ekologiset yhteydet _____	24
9	Yhteenveto _____	26
	Lähteet _____	28

1 Tausta ja tavoite

Suomussalmen kuntaan Kurimon alueelle suunnitellaan aurinkovoimapuistohanketta. Suunnittelualue koostuu kahdesta osasta, jotka ovat kooltaan noin 65,15 ha sekä 31,5 ha (Kuva 1, Kuva 2, Kuva 3). Molemmat suunnittelualueen osat sijoittuvat kiinteistön 777–406–27–69 alueelle.

Tämän selvityksen on Suomussalmen kunnan toimeksiannosta laatinut Macon Oy. Tässä raportissa kuvataan suunnittelualueelle helmi-maaliskuun 2025 aikana suoritettu luonnon perustilaselvitys (työpöytäselvitys). Luonnon perustilaselvityksen tavoitteena oli selvittää hankealueen tiedossa olevat luontoarvot, kuten huomionarvoiset ympäristöt ja lajisto, ja täten luoda hyvä kokonaiskuva alueesta sekä maastokartoitusten tarpeesta.

Työstä vastaavat henkilöt

Raportin laatija: Iida Ojala, LuK (biologia).

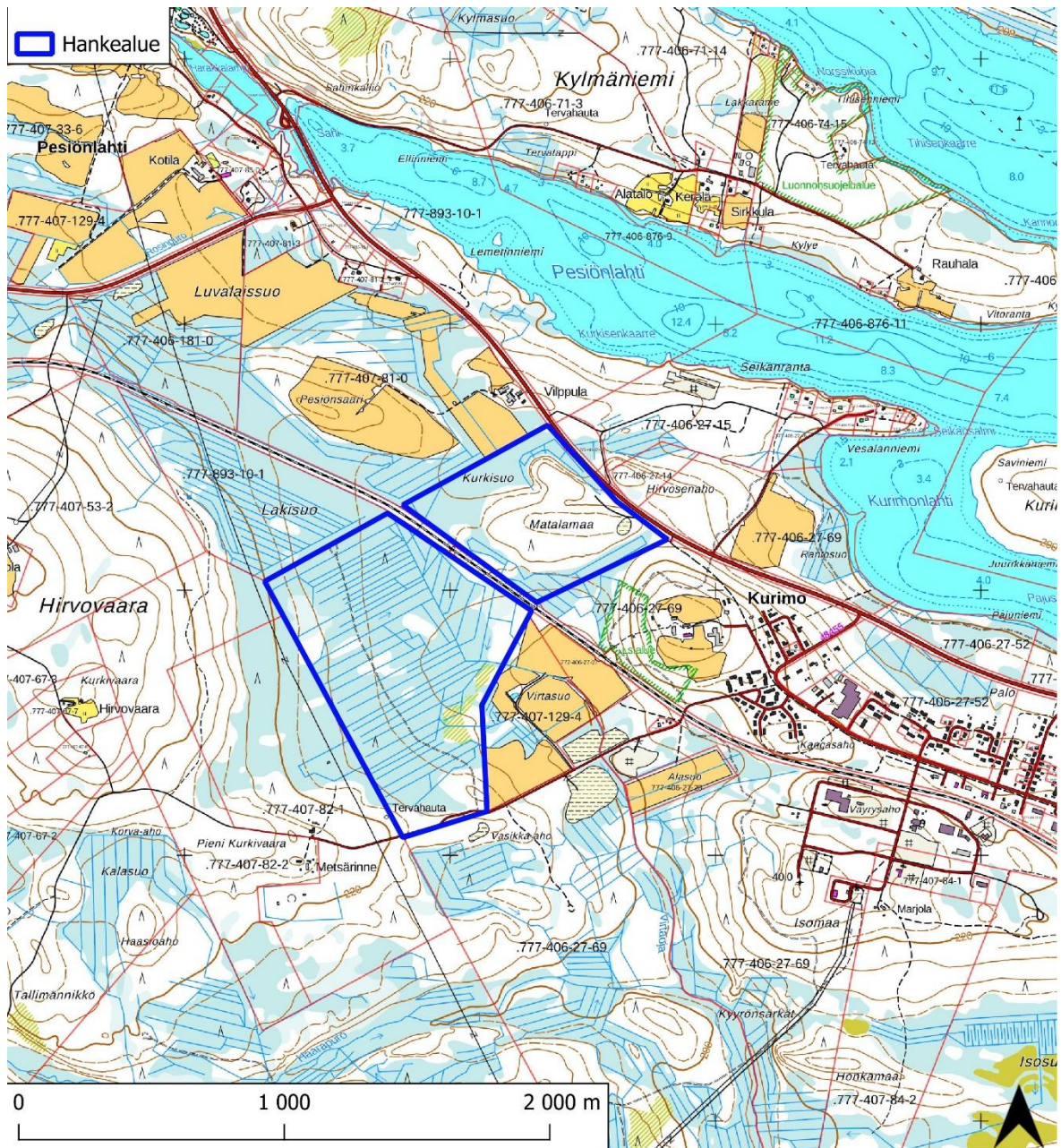
Raportin tarkastaja: Johanna Alakerttula, FM (biologia) ja KTM.

10.3.2025

Kuva 1. Yleiskuva hankealueen sijainnista. (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

10.3.2025

Kuva 2. Hankealueen sijainti suhteessa lähialueen kiinteistöihin, tiestöön, vesistöihin ja muuhun ympäristöön. (Maastokartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

2 Menetelmät

Luonnon perustilaselvitys toteutettiin työpöytäselvityksenä hyödyntäen QGIS-ohjelmistoa (versio 3.36.2). Selvityksen tausta-aineistona on hyödynnetty olemassa olevia paikkatietoaineistoja: Maanmittauslaitoksen karttapalveluita ja rajapintoja, Suomen Metsäkeskuksen avointa metsä- ja luontotietoa ja karttapalveluita, BirdLife Suomen avoimia paikkatietoaineistoja, Suomen ympäristökeskuksen luonnonvaratietoja ja avoimia paikkatietoaineistoja sekä Suomen Luonnonvarakeskuksen luonnonvaratietoja.

Hankealueen ja sen lähiympäristön lajiston suhteen tehtiin aineistopyynnöt Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaaliin. Kattavan yleiskuvan saamiseksi hankealueesta ja sen ympäristöstä tehtiin noin 2 kilometrin laajuudelta aineistopyyntö kaikille eliöryhmille (pois lukien linnut ja nisäkkäät) viimeisen 20 vuoden ajalta (2005–2025). Lintujen ja nisäkkäiden osalta rajausta tehtiin noin 15 kilometrin laajuudelta viimeisen 10 vuoden ajalta (2015–2025). Aineistopyynnöt käsittivät silmälläpidettävät ja uhanalaiset lajit (myös alueellisesti uhanalaiset) sekä EU:n luontodirektiivin (1992/43/ETY) liitteiden II ja IV lajit, EU:n lintudirektiivin (2009/147/EC) liitteen I lajit sekä niitä vastaavat muuttolinnut. Aineistopyynnöt sisälsivät myös karkeistetut lajihavainnot.

Ekologisen verkoston arvioimiseen on käytetty muiden mainittujen aineistojen lisäksi Suomen ympäristökeskuksen CORINE 2018 -maanpeiteaineistoon perustuvia aineistoja laajoista yhtenäisistä luontoalueista ja luonnon ydinalueista. Laajat yli 10 000 hehtaarin kokoiset yhtenäiset luontoalueet ovat tässä aineistossa alueita, jotka ovat merkittäviä toimivan ekologisen verkoston ja luonnon monimuotoisuuden kannalta juuri laaja-alaisuutensa ja yhtenäisyytensä takia. Luonnon ydinalueet ovat alueita, joiden ytimen pinta-ala on vähintään 100 ha, kun niiden 250 m leveä reunavyöhyke on poistettu.

3 Kasvillisuus ja luontotyypit

Hankealue sijaitsee keskiborealisella metsäkasvillisuusvyöhykkeellä (3b) ja pohjanmaan aapasoiden suokasvillisuusvyöhykkeellä (3c). Hankealueesta noin 84 ha on metsämaata, noin 5,4 ha kitumaata ja noin 7 ha joutomaata. Hankealue on metsävarakuvioinnin mukaan tyypiltään tuoretta kangasta tai vastaavaa suota, kuivaa kangasta tai vastaavaa suota, kuivahkoa kangasta tai vastaavaa suota. Hankealueen pääpuulaji on mänty, mutta muutamassa pienemmässä laikussa alueella pääpuulaji on hieskoivu tai kuusi. Kehitysluokaltaan alue on pääosin varttunutta kasvatusmetsikköä sekä uudistuskypsää metsikköä. Pienemmissä määrin alueella on myös nuorta kasvatusmetsikköä sekä alle 1,3 m taimikkoa (Kuva 4) (Suomen Metsäkeskus, 2025).

Hankealueella ei tiedetä esiintyvän luonnonsuojelulain (64§) suojelemia tai (65§) tiukasti suojelemia luontotyyppejä. Suomen Ympäristökeskuksen LuTu-2018-aineiston perusteella hankealueella ei esiinny metsäisten luontotyyppien harjumetsien valorinteitä, kalliometsiä tai dyynimetsiä eikä sisävesien tai kalliioyppien luontotyyppejä. Lutu-2018-aineiston perusteella hankealueella ei esiinny metsäisten luontotyyppien harjumetsien valorinteitä, kalliometsiä tai dyynimetsiä eikä sisävesien tai kalliioyppien luontotyyppejä.

Hankealueesta noin 3,5 kilometrin säteellä sijaitsee kahdeksan Lutu-2018-aineistossa lähteiköksi osoitettua kohdetta, pieneksi humusjärveksi osoitettu kohde (Varisjärvi), suureksi humusjärveksi osoitettu kohde (Kiantajärvi) sekä keskisuureksi havumetsävyöhykkeen joeksi osoitettu kohde (Pesiönjoki). Metsien erikoistyyppejä on aineistossa osoitettu noin 3,5 kilometrin säteelle hankealueesta myös useampia ja kyseiset kohteet ovat potentiaalisia harjumetsien valorinteitä (Kuva 5). Suomen ympäristökeskuksen Suot ja rantakosteikot -aineistossa hankealueen isompi osa on osoitettu suurilta osin puustoiseksi suoksi ja pienempi osa osittain puustoiseksi suoksi ja vähemmissä määrin vähäpuustoiseksi suoksi (Kuva 6).

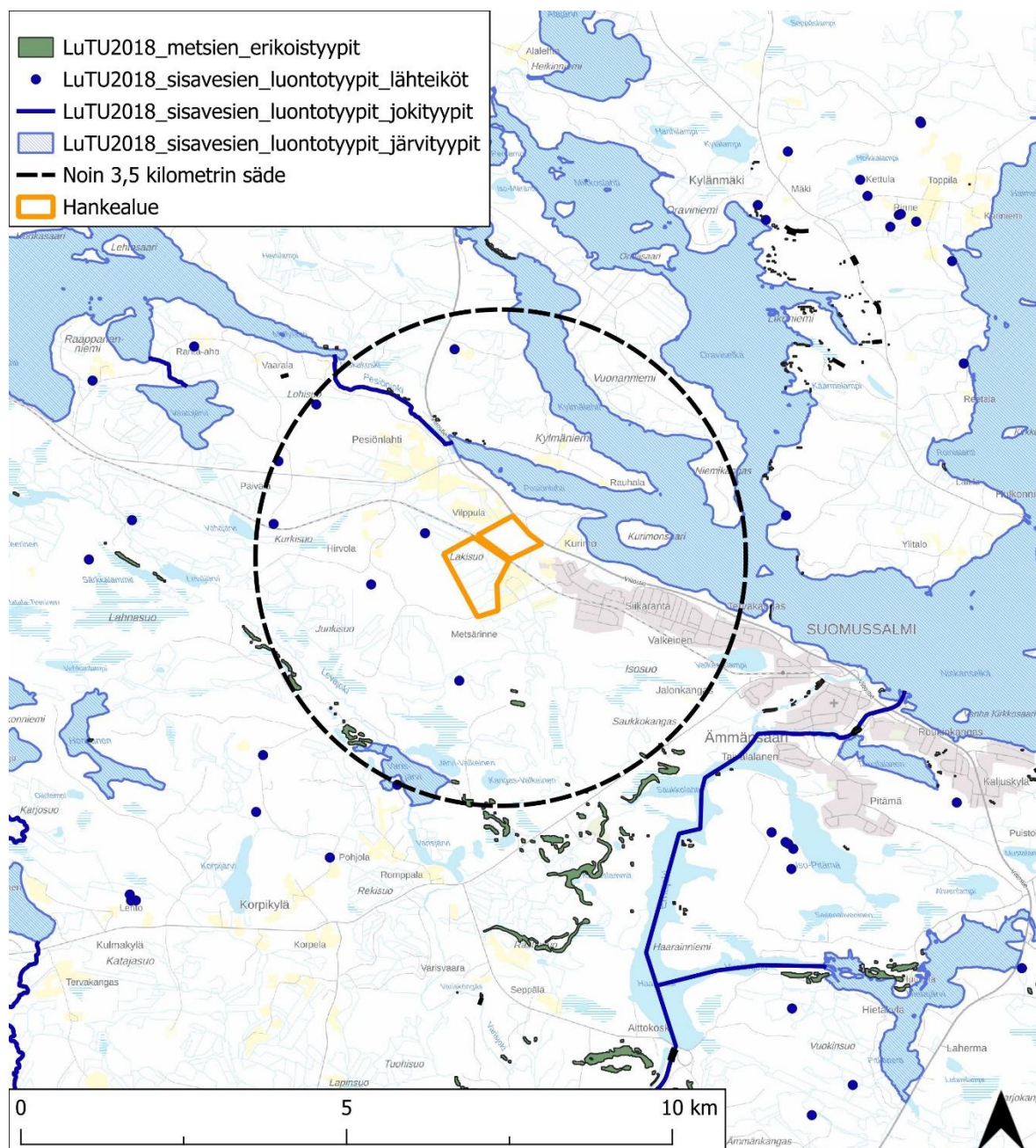
Suomen Metsäkeskuksen metsänkäyttöilmoitusten mukaan hankealueella on suoritettu vuosina 2016 ja 2017 ensiharvennusta, vuosina 2014 ja 2017 harvennushakkuita sekä vuonna 2017 avohakkuita (Kuva 7). Käsiteltyjä metsäalueita ei voida pitää täysin luonnontilaisina.

10.3.2025

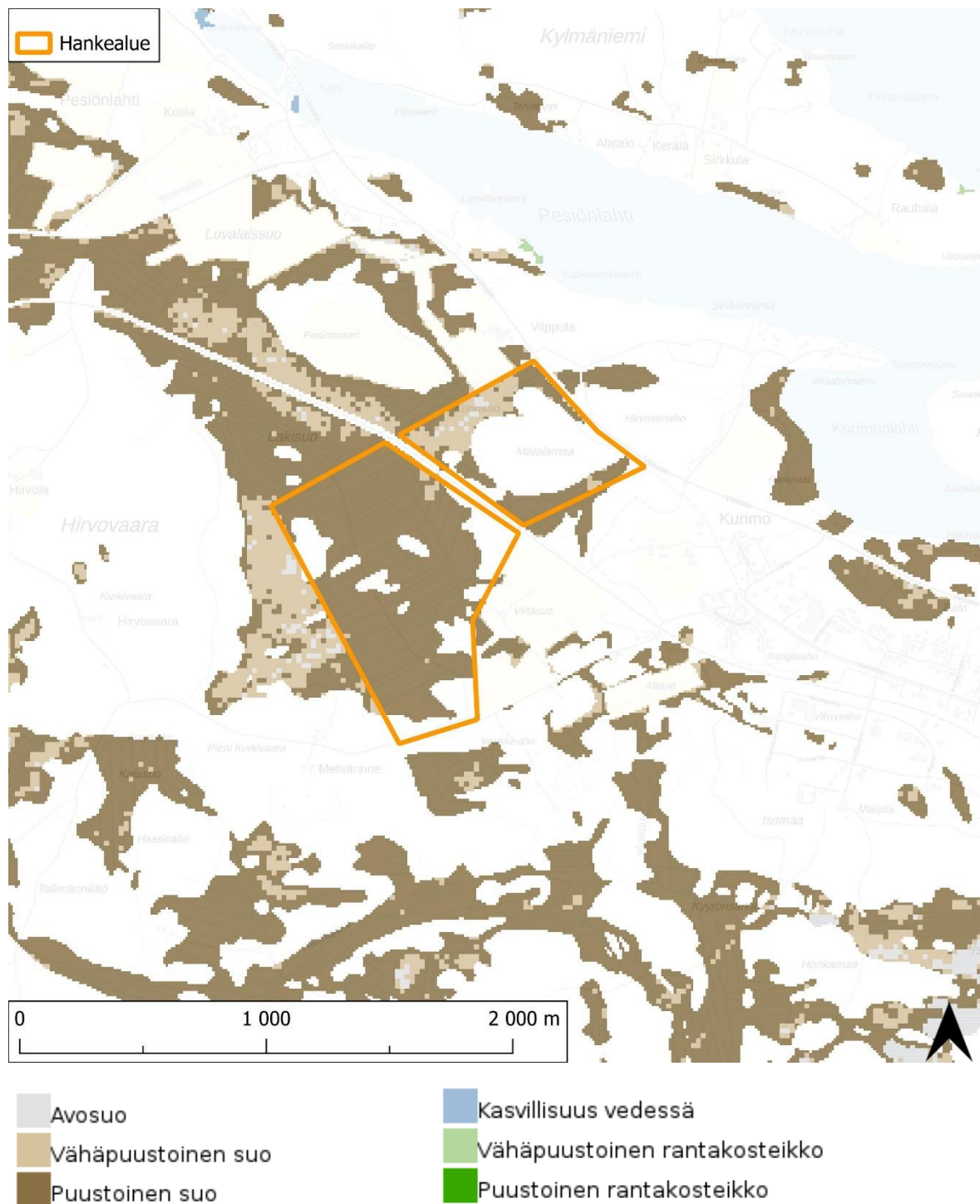

Kuva 4. Hankealueen kehitysluokat metsävarakuviointin mukaan. (Metsävarakuviointit: Suomen Metsäkeskuksen avoin metsä- ja luontotieto, 2025) (Ortokuva: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

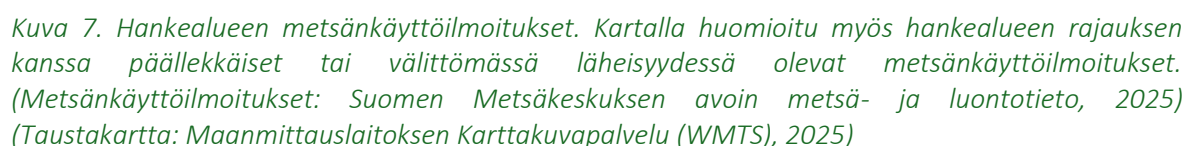
10.3.2025

Kuva 5. Hankealueesta noin 3,5 kilometrin säteellä sijaitsevat Lutu-2018-aineistossa osoitetut luontotyyppit. (Lutu-2018-aineisto, Suomen ympäristökeskus) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

Kuva 6. Hankealueen ja sen ympäristön suo- ja kosteikkoalueet (Suomen ympäristökeskuksen Rantakosteikot ja suot -aineisto, 2018) (Selitteet: Maanmittauslaitoksen Paikkatietokkuna, 2023) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

Saatavilla olevan aineiston perusteella hankealueelta ei ole viimeisen 20 vuoden ajalta havaintoja uhanalaisista, luontodirektiivin liitteisiin II tai IV kuuluvista, erityisesti suojeltavista, koko maassa tai alueellisesti rauhoitetuista kasvilajeista. Viimeisen 20 vuoden aikana hankealueen lähistöltä on havaittu alueesta noin 170 metrin päässä humalaa (LC), noin 450 metrin päässä kulleroa (LC) ja noin 1,2 kilometrin päässä ahokissankäpälää (NT) (Kuva 8) (Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaali, 2025). Humala ja kullero ovat Pohjois-Karjala-Kainuun alueella (3b) alueellisesti uhanalaisia (Hyvärinen ym. 2019).

4 Suojellut ja arvokkaat alueet

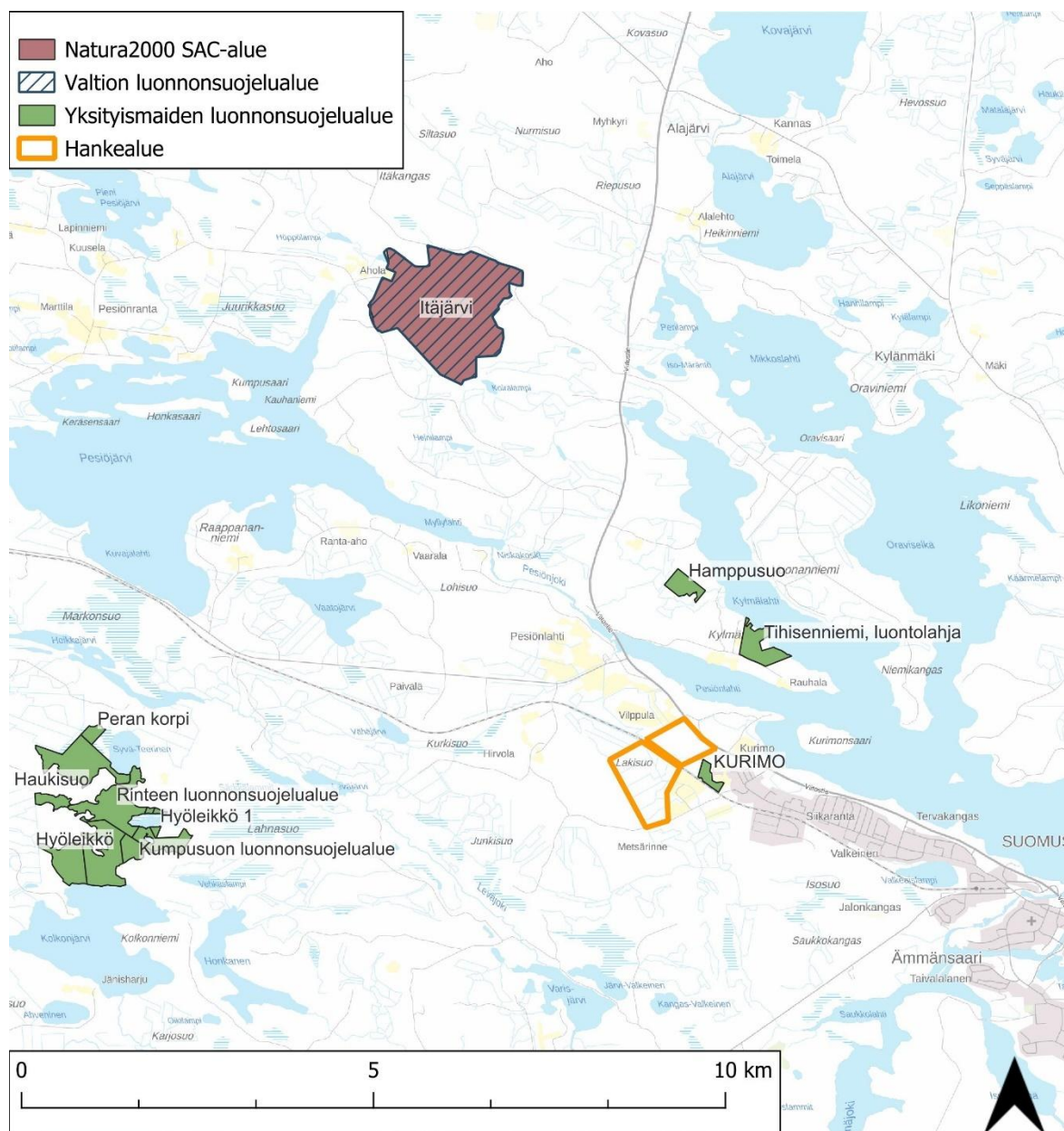
Hankealueella ei sijaitse valtion omistamia tai yksityisomistuksessa olevia luonnonsuojelualueita, Natura2000-kohteita, tiedossa olevia metsälaki- tai vesilakikohteita eikä muita tiedossa olevia luontoarvoiltaan arvokkaita alueita.

Hankealueesta lähin yksityisomistuksessa oleva luonnonsuojelualue, Kurimo (YSA), sijaitsee noin 50 metrin päässä hankealueesta. Seuraavaksi lähimmät yksityismaiden luonnonsuojelualueet ovat noin 1,2 kilometriä hankealueesta koilliseen sijaitseva Tihisenniemi (YSA) ja noin 1,7 kilometriä hankealueesta pohjoiseen sijaitseva Hamppusuo (YSA). Hankealueesta noin 6,5 kilometriä länteen sijaitsee myös useampia yksityisomistuksessa olevia luonnonsuojelualueita: Peran korpi (YSA), Haukisuo (YSA), Rinteen suojelualue (YSA), Hyöleikkö (YSA), Hyöleikkö 1 (YSA) sekä Kumpusuon luonnonsuojelualue (YSA) (Kuva 9). Hankealueesta noin 5,6 kilometriä luoteeseen sijaitsee Itäjärven luonnonsuojelualue, joka on valtion omistama luonnonsuojelukohde (ESA) sekä Natura2000-kohde (SAC) (Kuva 9). Muut vastaavat kohteet sijaitsevat hankealueesta yli 10 kilometrin etäisyydellä. (Suomen ympäristökeskuksen WMS, 2025)

Hankealueelle ei sijoitu myöskään metsälain 10§:n erityisen tärkeiksi elinympäristöiksi luettavia kohteita. Lähimmät kohteet sijaitsevat hankealueesta noin kilometrin etäisyydellä lounaassa, lännessä ja luoteessa (Kuva 10). Kaikki hankealueesta lähimmät ympäristöt ovat pienvesistöjen välittömiä elinympäristöjä. Pesiönlahdella, hankealueesta noin 1,4 kilometriä luoteeseen sijaitsee myös karukkokankaita vähätuottoisempia alueita. Muut metsälakikohteet sijaitsevat yli 2 kilometrin etäisyydellä hankealueesta (Suomen metsäkeskus, 2025). 1990-luvun aineiston perusteella lähin arvokkaan pienveden kohde on Haverislammet ja Varisjoki, ja ne sijaitsevat alueesta noin 2 kilometriä etelään (Kuva 11). Seuraavaksi lähin kohde on luonnonsuojelukohteeksi ja Natura2000 SAC-kohteeksikin luettava Itäjärvi noin 5,6 kilometriä alueesta luoteeseen (Suomen ympäristökeskuksen WMS, 2025).

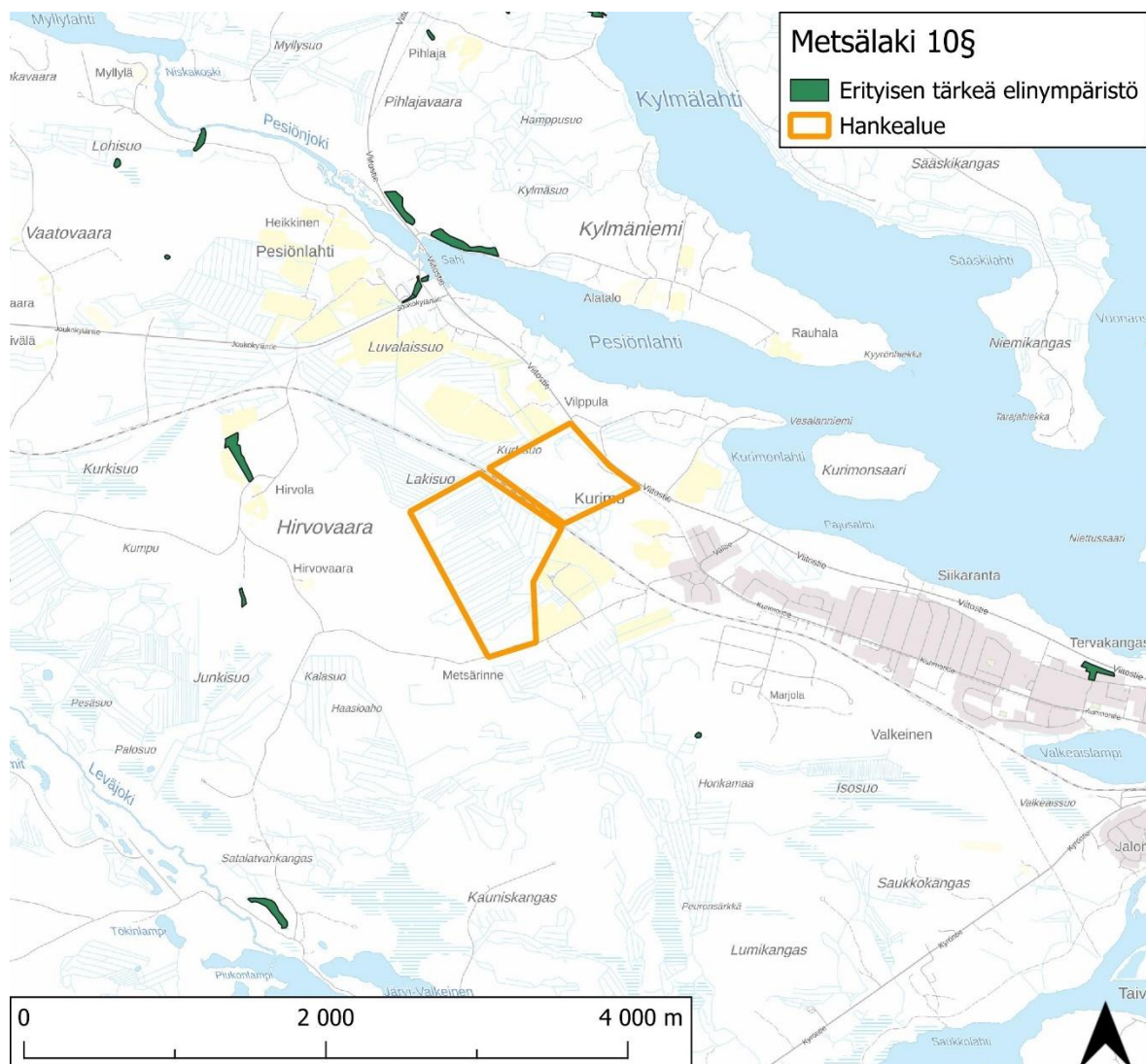
Museoviraston muinaisjäännösrekisterin aineistojen mukaan hankealueen eteläosan läheisyydessä sijaitsee rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä: Vasikka-aho 1 ja Vasikka-aho 2. Hankealueesta kilometrin säteellä sijaitsevia muita kohteita ovat Virtaoja 1, Virtaoja 2 ja Lemetinniemi (Kuva 12).

10.3.2025

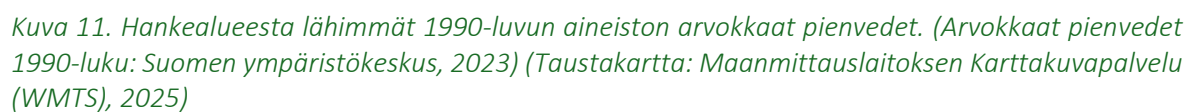

Kuva 9. Hankealueesta lähimmät luonnonsuojelu- ja Natura-alueet. (Suomen ympäristökeskuksen WMS, 2025) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttavuopalvelu (WMTS), 2025)

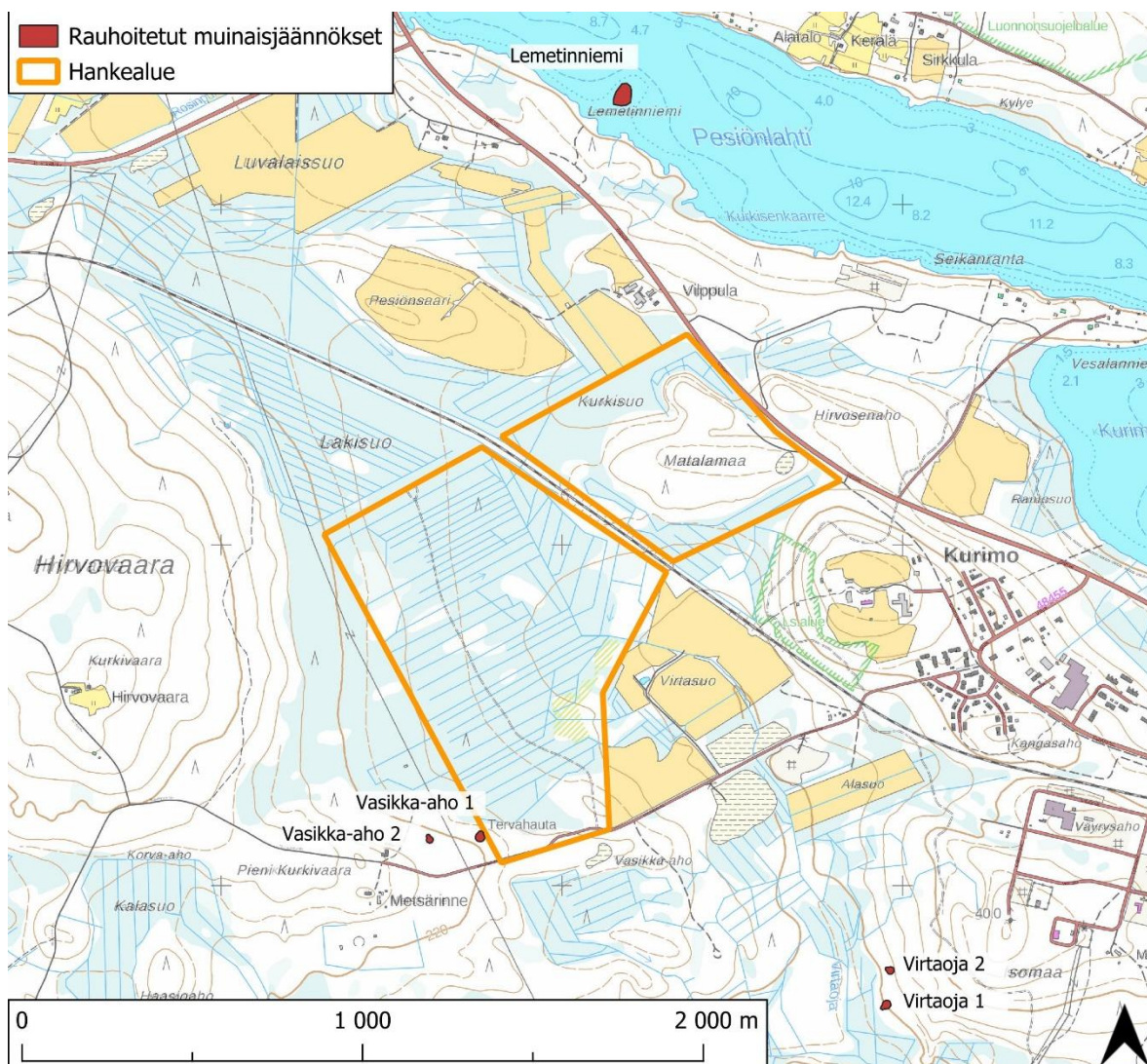
10.3.2025

Kuva 10. Hankealueesta lähimmät metsälain erityisen tärkeät elinympäristökohteet. (Suomen metsäkeskuksen avoin metsä- ja luontotieto (WFS), 2025) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuva palvelu (WMTS), 2025)

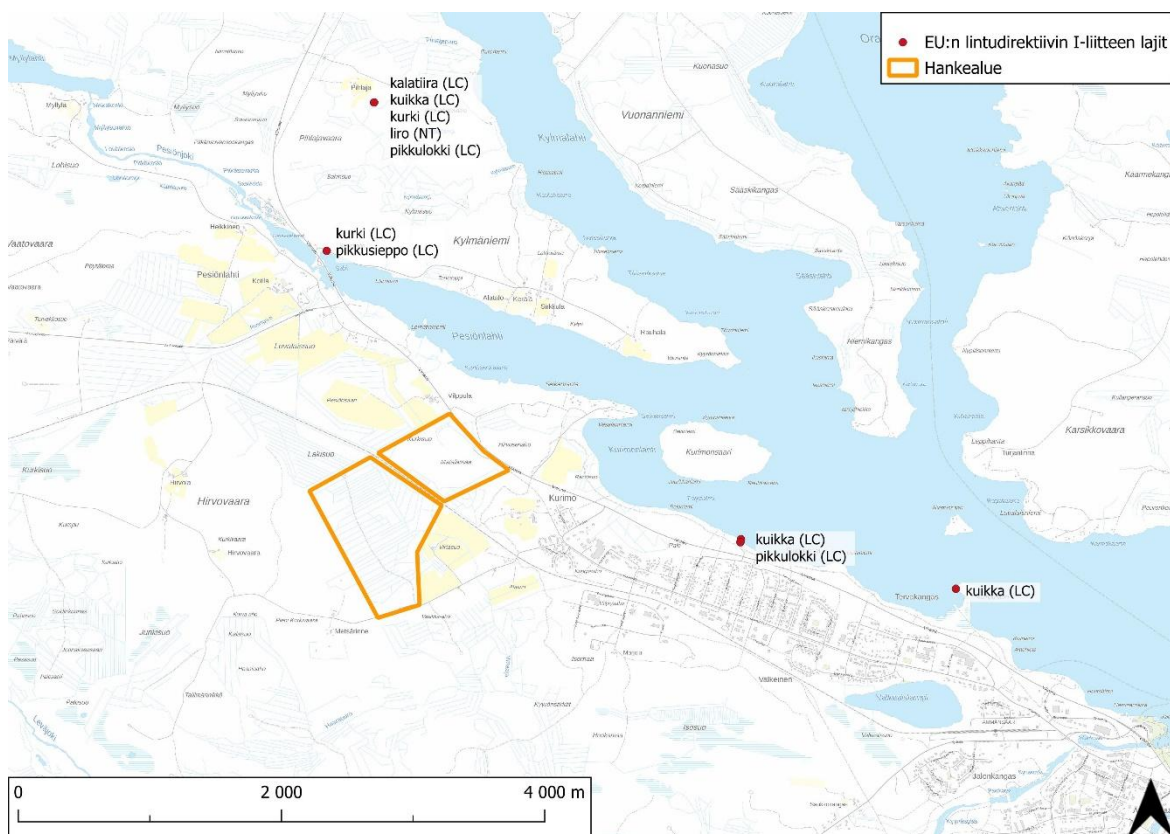
10.3.2025

Kuva 12. Hankealueesta lähimmät rauhoitetut muinaisjäännöskohteet. (Muinaisjäännökset: Museoviraston muinaisjäännösrekisteri, 2020) (Maastokartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

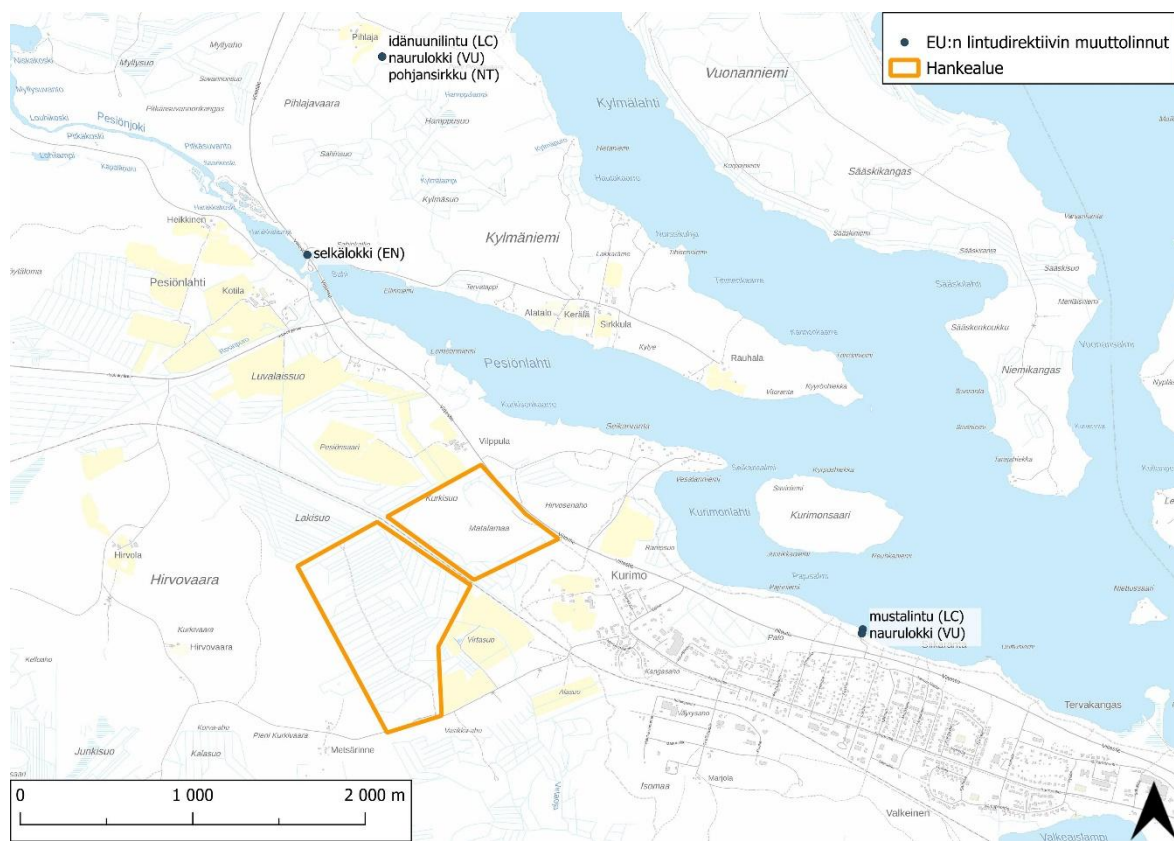
5 Linnusto

Linnustoa koskeva aineistopyyntö Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaaliin käsitti havainnot viimeisen 10 vuoden ajalta noin 15 kilometrin säteellä hankealueesta, ja aineisto käsitti myös nollahavainnot. Laji.fi -portaalin havainnot noin 5 kilometrin säteeltä on esitetty kuvissa 13, 14 ja 15 siten, että Kuvassa 13 on esitetty EU:n lintudirektiivin I-liitteeseen kuuluvat lajit, Kuvassa 14 EU:n lintudirektiivin muuttolinnut ja Kuvassa 15 uhanalaisuusluokitukseltaan vähintään silmälläpidettävät lajit sekä alueellisesti uhanalaiset lajit (pois lukien lajihavainnot, jotka on jo esitetty Kuvassa 13 tai 14). Kuviin on merkitty myös lajien uhanalaisuusluokitukset (Hyvärinen ym. 2019). Laji.fi -portaalin havainnot eivät sijoitu hankealueelle eivätkä sen välittömään läheisyyteen. Sensitiiviset lajihavainnot hankealueesta noin 15 kilometrin säteellä on esitetty karkeistussuositustensa vuoksi salassa pidettävänä tietona Liitteessä 1.

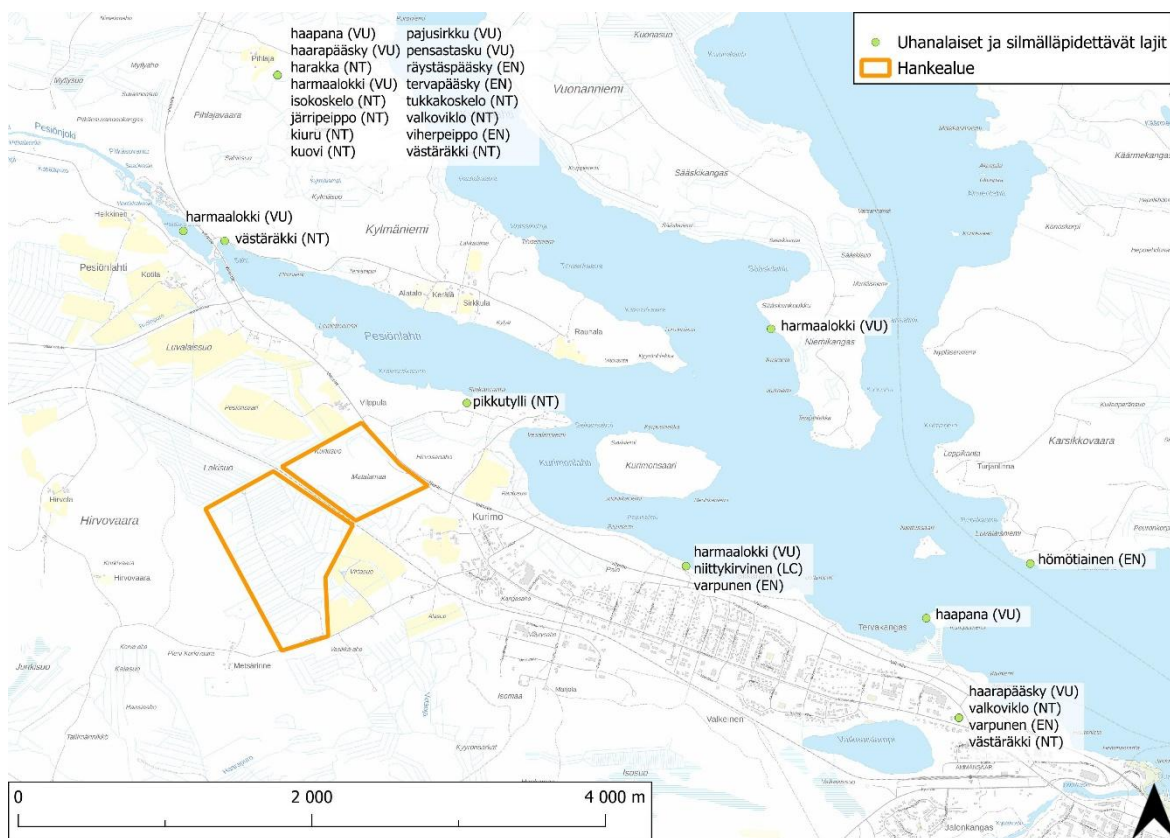
Kuva 13. Hankealueesta noin 5 kilometrin säteellä viimeisen 10 vuoden aikana havaitut EU:n lintudirektiivin I-liitteeseen kuuluvat lajit (pl. sensitiiviset havainnot). (Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaali, 2025) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

10.3.2025

Kuva 14. Hankealueesta noin 5 kilometrin säteellä viimeisen 10 vuoden aikana havaitut EU:n lintudirektiivin muuttolintuihin kuuluvat lajit (pl. sensitiiviset havainnot). (Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaali, 2025) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

10.3.2025

Kuva 15. Hankealueesta noin 5 kilometrin sisällä viimeisen 10 vuoden aikana havaitut uhanalaisuusluokituksestaan vähintään silmälläpidettävät sekä alueellisesti uhanalaiset lintulajit. (Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi -portaali, 2025) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

Tärkeät lintualueet

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Suomen kansallisesti tärkeitä lintualueita eli FINIBA-alueita. Lähin FINIBA-alue on Säynjäsuo-Matalasuo, joka sijaitsee noin 13 kilometriä hankealueesta kaakkoon. Muut FINIBA-alueet sijaitsevat yli 30 kilometrin etäisyydellä alueesta. Hankealueen lähellä ei sijaitse myöskään kansainvälisesti tärkeitä lintualueita eli IBA-alueita. Hankealue ei sijoitu myöskään lintujen tunnetuille päämuuttoreiteille. (Lehtiniemi & Toivanen, 2023)

6 Eläimistö

Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaalista haetun aineiston perusteella hankealueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole viimeisen 10 vuoden ajalta havaintoja uhanalaisista, luontodirektiivin liitteisiin II tai IV kuuluvista, erityisesti suojeltavista, koko maassa tai alueellisesti rauhoitetuista nisäkäslajeista.

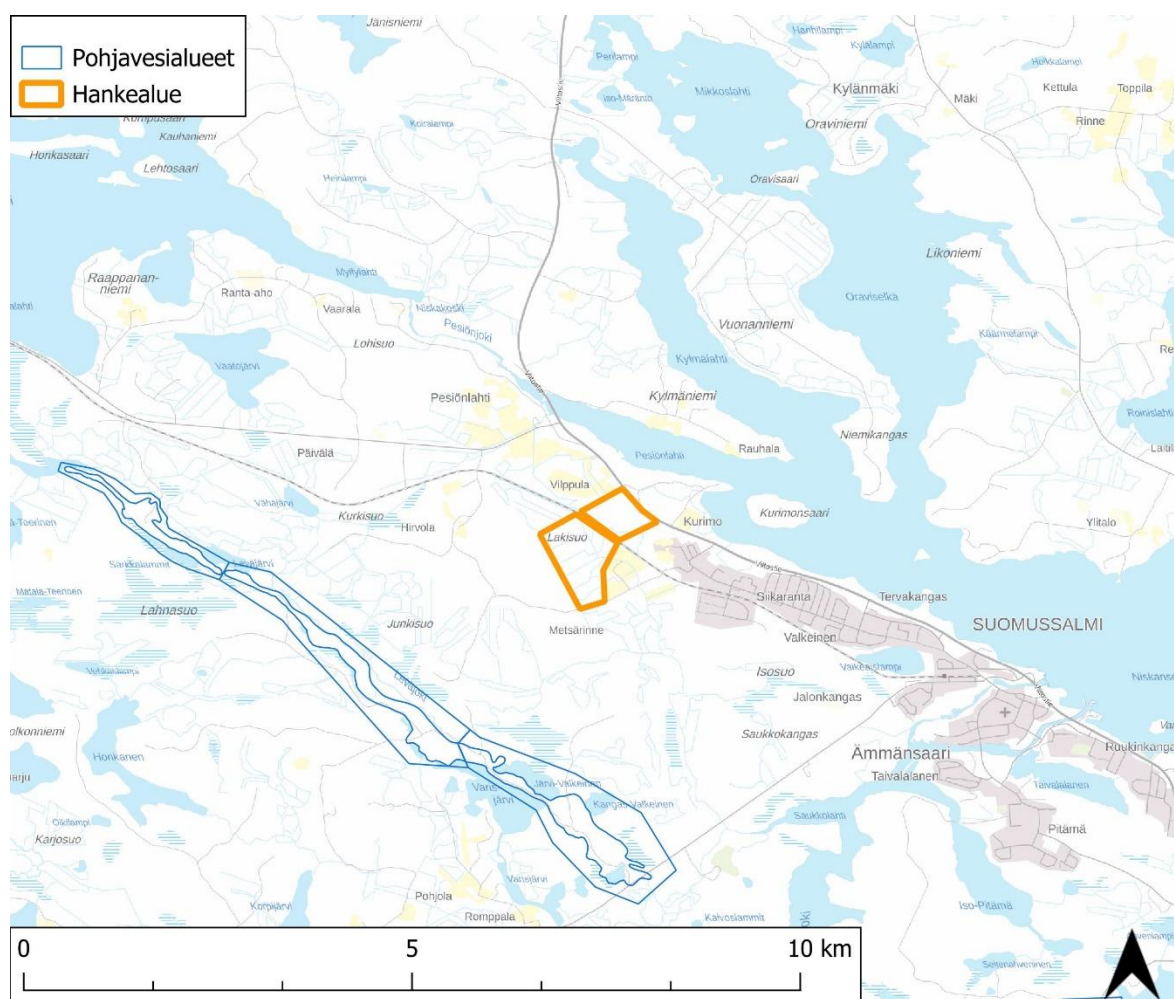
Hankealue kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeista ilveksen, karhun, liito-oravan, saukon ja suden levinneisyysalueelle. Luonnonvarakeskuksen luonnonvaratieto karttapalvelun (2025) mukaan hankealue ei kuulu vuonna 2024 tiedossa olleille suurpetojen reviireille, ja hankealueelta ei ole havaintoja suurpedoista. Alue ei kuulu myöskään metsäpeuran tunnetuille vaellusreiteille. Liito-orava suosii elinympäristönään varttuneita sekametsiä, josta löytyy suojaksi kookkaita kuusia ja pesäkoloja sekä ruokailuun sopivia lehtipuita (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2020). Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaalin mukaan hankealueesta lähimmät liito-oravahavainnot sijoittuvat vähintään 5 kilometrin etäisyyteen. Saukon elinympäristö sijoittuu yleensä vesistöjen rantavyöhykkeelle ja virtavesiin (Suomen ympäristökeskus, 2022), joten hankealue ei ole lajille potentiaalista elinympäristöä. Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaalin mukaan lähialueiltakaan ei ole viimeisen 10 vuoden aikana havaintoja saukosta.

EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeihin kuuluvan viitasammakon levinneisyys painottuu Suomessa maan etelä- ja keskiosiin, vaikkakin havaintoja on lähes koko maasta (Nieminen & Ahola, 2017). Viitasammakon elinympäristöjä ovat yleensä suot, vesistöjen rannat ja erilaiset pienvedet, kuten lammikot ja ojat, sekä näiden läheiset maa-alueet (Nieminen & Ahola, 2017). Hankealueella tai sen lähiympäristössä ei ole Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaalin mukaan viimeisen 10 vuoden aikana havaintoja viitasammakosta. Hankealueen sopivuutta viitasammakon elinympäristöksi ei voida esiselvityksessä kuitenkaan poissulkea, sillä esimerkiksi alueen ojat voivat tarjota lajille sopivan lisääntymisympäristön.

Suomessa esiintyvistä lepakkolajeista pohjanlepakon levinneisyys kattaa koko Suomen, kun taas muiden levinneisyys painottuu Etelä- ja Keski-Suomeen. Hyönteissyöjinä Suomen lepakkolajit suosivat monipuolisia ja pienipiirteisiä alueita, jotka tarjoavat parhaiten hyönteisravintoa. Vain yhteen elinympäristötyyppiin keskittyvät laajat alueet, kuten avoimet peltoalueet, laajat talousmetsät tai avohakkuut ovat heikompia saalistuksen kannalta (Suomen lepakkotieteellinen yhdistys, 2023). Hankealueen ei oleteta olevan lepakoille ensisijaista elinympäristöä, mutta esiintymismahdollisuutta ei voida esiselvityksen perusteella kokonaan poissulkea. Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -portaalin mukaan hankealueesta 15 kilometrin säteellä ei ole viimeisen 10 vuoden aikana havaintoja lepakoista.

7 Vesistöt

Hankealue on monin paikoin ojitettu. Alueesta lähin suurempi vesistö on noin 300 metrin etäisyydellä sijaitseva Kiantajärvi. Alue kuuluu Oulujoen vesistöalueeseen. Hankealueesta lähimmät pohjavesialueet, Haverissärkät-Nuolisärkät sekä Kirkkosärkkä, sijaitsevat noin 2,3 kilometrin etäisyydellä alueesta (Kuva 16). Haverissärkät-Nuolisärkät ovat I-luokan pohjavesialueita eli vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita, ja Kirkkosärkkä II-luokan pohjavesialue eli muita vedenhankintakäyttöön soveltuvia pohjavesialueita (Suomen ympäristökeskuksen WMS, 2025).

Kuva 16. Hankealueesta lähimmät pohjavesialueet. (Pohjavesialueet: Suomen ympäristökeskus, 2024) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS), 2025)

8 Ekologiset yhteydet

Ekologinen verkosto voidaan jakaa mahdollisimman luonnontilaisiin, luonnoltaan monimuotoisiin ydinalueisiin ja näiden ydinalueiden välisiin reitteihin, jotka mahdollistavat eliöiden liikkumisen ydinalueiden välillä. Verkoston ydinalueisiin voidaan lukea muun muassa suojelualueita, mutta myös muita alueita. Ydinalueiden väliset reitit voivat olla metsiä, aukeita tai vesistöjä (Suomen ympäristökeskus, 2025).

Suomen ympäristökeskuksen aineistojen perusteella hankealue ei sijoitu laajoille yhtenäisille luontoalueille (Kuva 17). Hankealueen länsiosa kuuluu aineistojen mukaan luonnon ydinalueisiin (Kuva 18). Aineisto käsittää luonnon ydinalueet, joiden ytimen pinta-ala on vähintään 100 ha, kun niiden 250 m leveä reunavyöhyke on poistettu. Kainuun maakuntakaavayhdistelmässä alueelle ei ole varattu ekologisen yhteyden tarvetta.

laajat yhtenäiset luontoalueet

Kuva 17. Hankealueen sijainti suhteessa lähimpiin laajoihin yhtenäisiin luontoalueisiin. Hankealue on esitetty kartalla oranssilla. (Laajat yhtenäiset luontoalueet 2018: Suomen ympäristökeskus, 2025) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Paikkatietoikkuna, 2025)

Luonnon ydinalueet

Kuva 18. Hankealueen sijainti suhteessa luonnon ydinalueisiin. Hankealue on esitetty kartalla oranssilla. (Luonnon ydinalueet 2018: Suomen ympäristökeskus, 2025) (Taustakartta: Maanmittauslaitoksen Paikkatietoikkuna, 2025)

9 Yhteenveto

Johtopäätökset

Hankealueella esiintyy noin 84 ha metsämaata, noin 5,4 ha kitumaata ja noin 7 ha joutomaata. Alueelle on metsänkäyttöilmoitusten mukaan suoritettu harvennuksia ja avohakkuuta, ja aluetta ei näiltä osin voida pitää täysin luonnontilaisena. Hankealueella ei tiedettävästi esiinny luonnonsuojelulain suojelemia luontotyyppejä eikä metsälain 10§:n tai vesilain 11§:n käsittämiä luontotyyppejä. Hankealueelle ei sijoitu valtion omistamia tai yksityisomistuksessa olevia luonnonsuojelukohteita eikä Natura2000-kohteita. Lähin yksityisomistuksessa oleva luonnonsuojelualue (Kurimo (YSA)) sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä. Hankealueen eteläosan läheisyydessä sijaitsee muinaisjäännösrekisterin mukaan rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä (Vasikka-aho 1 ja 2).

Saatavilla olevan aineiston perusteella hankealueelta ei ole viimeisen 20 vuoden ajalta havaintoja uhanalaisista, luontodirektiiviin kuuluvista, erityisesti suojeltavista, koko maassa tai alueellisesti rauhoitetuista kasvilajeista eikä viimeisen 10 vuoden ajalta havaintoja myöskään huomionarvoisista lintu- tai nisäkäslajeista. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse myöskään linnustolle tärkeitä alueita eikä alue sijoitu lintujen tunnetuille päämuuttoreiteille.

Suosituks

Hankealueen luontoarvojen nykytilan tarkemmaksi selvittämiseksi alueelle olisi hyvä tehdä luontokartoitukset. Koska alueella on suoritettu useita harvennuksia ja alue on laajalti ojitettu, sen ei oleteta olevan täysin luonnontilaista ympäristöä. Metsänkäyttötoimien ulkopuolelle jätetyt alueet olisi erityisesti hyvä kartoittaa maastokäynnillä. Hankealueella ei esiselvityksen perusteella oleteta esiintyvän huomionarvoista kasvillisuutta tai luontotyyppejä, mutta näiden mahdollisuus on maastokäynnillä hyvä poissulkea.

Liito-oravasta on havaintoja hankealueesta lähimmilläänkin yli 5 kilometrin etäisyydellä ja koska laji suosii ympäristönään varttuneita sekametsiä, ei alueen oleteta olevan lajin ensisijaista elinympäristöä. Alueen soveltuvuus liito-oravan elinympäristöksi on kuitenkin hyvä poissulkea maastokäynnillä. Viitasammakon levinneisyys painottuu Suomen etelä- ja keskiosiin, mutta havaintoja on myös Suomussalmen alueelta. Hankealueen lähistöltä ei ole tiedossa havaintoja, mutta koska viitasammakon lisääntymisympäristöksi käyvät esimerkiksi ojat, on hyvä poissulkea lajin esiintymismahdollisuudet maastokäynnillä. Viitasammakkoa kartoitetaan lajin lisääntymisaikana, joka on sääolosuhteista riippuvainen, mutta aiempien vuosien havaintojen mukaan ajoittuu Suomussalmen alueella toukokuulle. Pohjanlepakon

10.3.2025

levinneisyysalue kattaa koko Suomen, kun taas muiden Suomessa esiintyvien lepakkolajien levinneisyys painottuu Etelä- ja Keski-Suomeen. Alueen ei oleteta olevan lepakoiden ensisijaista elinympäristöä eikä alueelta tai sen välittömästä ympäristöstä ole havaintoja lepakoista viimeisen 10 vuoden ajalta. Koska lepakoiden esiintymistä alueella ei voida esiselvityksellä täysin poissulkea, on niiden esiintymismahdollisuudet hyvä arvioida maastokäynnillä. Sensitiiviset lajihavainnot ja niihin liittyvät suositukset on esitetty Liitteessä 1 salassa pidettävänä tietona.

Saatavilla olevan vuoden 2018 aineiston perusteella hankealue ei sijaitse laajoilla yhtenäisillä luontoalueilla, mutta alueen länsiosa kuuluu luonnon ydinalueisiin. Alueen arvoa mahdollisena ekologisena yhteytenä on hyvä arvioida maastokäynnin pohjalta.

Lähteet

Lainsäädäntö

Luonnonsuojelulaki (9/2023)

Luontodirektiivi (1992/43/ETY)

Lintudirektiivi (2009/147/EC)

Metsälaki (1093/1996)

Kartta-aineistot

BirdLife. 2025. Kansainvälisesti tärkeät lintualueet. Suomen tärkeät lintualueet. Pohjois-Pohjanmaan maakunnallisesti tärkeät lintualueet. Aineisto haettu 24.2.2025.

Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelu (WMTS). 2025. Taustakartta. Maastokartta. Ortokuva.

Maanmittauslaitos, Paikkatietoikkuna. 2023. Valtion omistamat luonnonsuojelualueet, Yksityisessä omistuksessa olevat luonnonsuojelualueet, Natura-alueet, Luonnon ydinalueet 2018, Laajat yhtenäiset luontoalueet 2018: Suomen ympäristökeskus. Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt: Suomen metsäkeskus. Kainuun maakuntakaavayhdistelmä yhtenäisessä tietomallissa (HAME): Kainuun liitto <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Suomen lajitietokeskus/FinBIF. 2025. Aineistopyynnöt <http://tun.fi/HBF.101862>, <http://tun.fi/HBF.101856> (haettu 21.2.2025).

Suomen luonnonvarakeskuksen luonnonvaratieto. Suurpedot. Hirvi- ja sorkkaeläimet 2025. <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot&lang=fi>
<https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=hirvi-ja-sorkkaelaimet&lang=fi>

Suomen metsäkeskuksen avoin metsä- ja luontotieto (WFS). 2025. Erityisen tärkeät elinympäristöt. Metsänkäyttöilmoitukset. Metsävarakuviot. Aineisto haettu 24.2.2025.

Suomen ympäristökeskuksen WMS. 2025. Yksityisessä omistuksessa olevat luonnonsuojelualueet. Natura 2000-alueet. Arvokkaat pienvedet 1990-luku. Pohjavesialueet. Lutu2018-aineistot: Metsien erikoistyyppien esiintymäaineistot uhanalaisuusarvioinnissa, Sisävesien ja rantojen luontotyyppien esiintymäaineistot uhanalaisuusarvioinnissa, Kallioiden ja kivikoiden luontotyyppien esiintymäaineistot uhanalaisuusarvioinnissa. Maanpeite soilla ja kosteikoilla. Aineistot haettu 24.2.2025.

Muut

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Suomen lajitietokeskus. 2024. Sensitiivisten aineistojen käsittely.

Suomen ympäristökeskus. 2022. Luontodirektiivilajiesittelyt: Saukko.
<https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Saukko.pdf>

Toivanen, T. & Lehtiniemi, T. 2023: Lintujen päämuuttoreitit Suomessa – päivitys 2023. BirdLife Suomi.

Liitteet

Liite 1. Sensitiiviset laji.fi-havainnot - luottamuksellinen